

— —

ගමනක පිළිපැදිය
යුතු විනය හා එයට
අදාළ නීතිරීති

— —

شركاء التنفيذ :

المحتوى الإسلامى

رواد التراجم

بيان الإسلام

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص

- Tel : +966 50 244 7000
- info@islamiccontent.org
- Riyadh 13245-2836
- www.islamiccontent.org

සියලු පැසසුම් විශ්වයේ පරමාධිපති අල්ලාහ්ට ම හිමි ය. අපගේ නබිවරයාණන් වන දේව දූත මුහම්මද් තුමාණන්ටත් එතුමාණන්ගේ පවුලේ උදවියටත් එතුමාණන්ගේ හිත මිතුරන් ඇතුළු සියලු දෙනා හටත් ශාන්තිය හා සමාදානය අත් වේවා!

මේ සියල්ලට පසු:

මෙය ගමනක විනය හා ඒ හා බැඳුණු නීති පිළිබඳ සඳහන් කෙටි ලිපියකි. මෙහි මගියාට අවශ්‍ය බොහෝ දෑ පැහැදිලි කිරීමට අපි කැමැත්තෙමු.

මෙය ගෞරවණීය අල්ලාහ්ගේ තෘප්තිය උදෙසා කෙරෙන අවංක සේවයක් ලෙස හා පොදුවේ මුස්ලිම්වරුන් හට ප්‍රතිලාභ ගෙන දෙන්නක් ලෙස මෙය පත් කර දෙන මෙන් අපි ඔහුගෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

විවිධ භාෂාවන්ගෙන් ඉස්ලාමීය අන්තර්ගත සේවා සංගමයේ අධ්‍යාපන කමිටුව

පළමුව: ගමනක පිළිපැදිය යුතු

හජ් වන්දනාව සඳහා හෝ වෙනත් නැමදුමක් ඉටු කිරීම සඳහා ගමන් කරන්නෙකු පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳ සැලකිලිමත් විය යුතුය.

ගමන් කරන වේලාව, වාහනය, මගී සගයින්, මාගර් බොහෝමයක් පිහිටා ඇත්නම් නිශ්චිත මාගර් දිශාව යනාදී කරුණු සම්බන්ධයෙන් යහපත අල්ලාහ්ගෙන් පැතිය යුතුය. ඒ සම්බන්ධයෙන් දැනුම ඇති සුදුසු පුද්ගලයින්ගෙන් විමසා දැන ගත යුතුය.

හජ් හා උම්රා වන්දනාව යනු කිසිදු සැකයකින් තොරව යහපත් ගමන් දෙකකි. යහපත පැතීමේ ක්‍රමය වනුයේ: රකආත් දෙකක් ඉටු කර පසුව නබී (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් විසින් සඳහන් කර ඇති ප්‍රාථර්නාවන් පැතීමය.

හජ් ඉටු කරන හෝ උමිරා ඉටු කරන අයකු තම හජ් හා උමිරාව උත්තරීතර අල්ලාහ් වෙනුවෙන් පමණක් ඉටු කරන බවට හා ඔහු වෙතට පමණක් සමීප වන බවට අධිෂ්ඨාන කර ගැනීම අනිවාර්ය වේ.

ලොවේ විනාශ වී යන අල්ප දෑ සඳහා හෝ ආධිමිඛර කම හෝ විශේෂ නාමයක් ලැබීම හෝ ප්‍රදශර්නය කිරීම හෝ මුහුණිවිජාව එමගින් අපේක්ෂා කිරීමෙන් වැළකී සිටිය යුතුය. හේතුව ඒවා සිදු කරන ක්‍රියාවන් නිෂ්පල වී යාමට හා එය පිළිගනු නො ලැබීමට හේතු සාධකයක් වන බැවිනි.

උත්තරීතර අල්ලාහ් මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි:

قُلْ إِنَّمَا نَبَأُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ فَمَنْ كَانَتْ عَلَيْهِ ذُنُوبٌ فَلْيَسْرِعْ بِهَا إِلَىٰ رَبِّهِ حَيًّا مُّسْرِعًا وَلَا يَتْلُوكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ
"මම නුඹලා මෙන් මිනිසෙකු පමණි. නුඹලාගේ දෙවිඳුන් එකම දෙවිඳෙකු යැයි මා වෙත දන්වනු ලැබ ඇත. එහෙයින් කවරෙකු තම පරමාධිපතිගේ හමු ව අපේක්ෂා කරමින් සිටියේ ද ඔහු දැහැමි ක්‍රියාවන් සිදු කරත්වා! තම පරමාධිපතිට ගැනිකම් කිරීමෙහි කිසිවකු ආදේශ නොකරත්වා! යැයි (නබිවරය) නුඹ පවසනු."

අල්-හදීස් අල්-කුද්සි හෙවත් දේව ප්‍රකාශ සඳහන් හදීසයක මෙසේ ප්‍රකාශ වී ඇත.

يا أيُّها الناس اتقوا الله، من عمل عملاً أشبهكم عملوا، من عمل عملاً أشبهكم عملوا، من عمل عملاً أشبهكم عملوا (අරුත්)

"ආදේශකයන්ගේ ආදේශයෙන් මම ස්වාධීන වෙමි. කවරෙකු මා සමග, මා හැර වෙනත් කෙනෙකු හවුල් කරමින් ක්‍රියාවක් සිදු කළේ ද සැබැවින්ම මම ඔහුව ද ඔහුගේ ආදේශය ද අතහැර දැමුවෙමි."

හස් ඉටු කරන්නා හා උමිරා ඉටු කරන්නා, හස් හා උමිරා හි නීතිරිති මෙන්ම, ගමනක පිළිපැදිය යුතු නීතිරිති පිළිබඳ අවබෝධය ලබා තිබිය යුතු ය.

එය එහි අනිවාර්ය ක්‍රියාවක් මග නො හරිනු පිණිස හා තහනම් දෙයක නො වැටෙනු පිණිසය. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(من يريد الله أن يحيا حياة طيبة يجب أن يموت حيا)

"අල්ලාහ් කවරෙකුට යහපත පතන්නේ ද, ඔහු ඔහුට දහම තුළ අවබෝධය පිරිනමනු ඇත."

හස් හෝ උමිරා ඉටු කරන්නා තම හස් හා උමිරා වෙනුවෙන් නිත්‍යානුකූල ලෙස උපයා ගත් මුදල් තෝරා ගත යුතුය.

මක්නිසාදයත් අල්ලාහ් පිවිතුරුය, පිවිතුරු දෑ හැර වෙනත් කිසිවක් ඔහු පිළිනොගන්නා බැවිනි. එමෙන්ම තහනම් ඉපැයීම්, ප්‍රාථර්නාව ප්‍රතික්ෂේප වීමට හේතුවක් වන බැවිනි.

සියලුම පාපකම් හා වැරදි සඳහා පාපක්ෂමාව පැතීම,

ජනයාට යම් අසාධාරණයක් තමන් විසින් සිදු වී ඇත්නම් එය ඔහුට නැවත ලබා දීම, එයින් ඔවුන්ව නිදහස් කිරීම. එය මාන්‍යය හෝ ධනය හෝ ඒ හැර වෙනත් දෙයක් වුව ද එසේමය.

මගියා තම අන්තිම කැමැත්ත, තමන් සතු දෑ හා තමන්ට ලැබිය යුතු

/තමන් ගෙවිය යුතු දෑ ලියා තැබීම. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(ما حق امرنا مسلم ولا فارس ان يوصي غيره في بيتي ليلتي) (අයිට්-ආබු-සායිඩ්)

"අන්තිම කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමට අපේක්ෂා කරන, යමක් තමන් සතු ව ඇති යම් මුස්ලිම් තැනැත්තෙකු, ඔහු සතුව ඔහුගේ අන්තිම කැමැත්ත ලියනු නො ලබා රාත්‍රී දෙකක් ගත කිරීම සුදුසු නොවේ."

ඒ සඳහා සාක්ෂිකරුවකු නියම කර ගනියි. ඔහු මත පැවරුණු ණය පියවයි. තැන්පතු ඒවායෙහි අයිතිකරුවන්ට නැවත භාර දෙයි. එසේ නැතහොත් ඒවා තබා ගැනීමට ඔවුන්ගෙන් අවසර පතයි.

මගියා දැහැමි මගී මිතුරෙකු තෝරා ගැනීමට උනන්දු වීම සතුටු දායක වේ. ආගමික දැනුම සෙවීමට ද උනන්දු විය විය යුතුය.

සැබැවින්ම එය ඔහු ආශීවර්ෂාද ලැබීමටත් ඔහුගේ ගමනෙහි හා හජ් උම්රා කටයුතුවලදී වැරදි කිරීමෙහි නොවැටීමට හේතුවක් වනු ඇත. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ ප්‍රකාශ කළහ:

(الرجل على دين خليله فلينظر أحداكم من يخال)

“මිනිසා තම කලායාණ මිතුරාගේ දහම මත සිටියි. එබැවින් ඔබ අතරින් කිසිවකු හෝ වේවා තම කලායාණ මිතුරන් වන්නේ කවුරුන්දැයි මැනවින් බලන්න!”

නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ තවත් ප්‍රකාශයක් මෙසේය.

(لا تصاحب إلا مؤمرا ولا يأكل طعامه إلا تقي)

“දේවත්වය විශ්වාස කරන මු:මින්වරයකු හැර අන් කිසිවෙකු සමඟ මිත්‍රත්වයක් ඇති කර නොගන්න. හක්නිමත් පුද්ගලයෙකුට හැර අන් කිසිවෙකුට ඔබේ ආහාර අනුභව කිරීමට ඉඩ නොදෙන්න.”

මගීයා තම පවුලට, තම ඥාතීන්ට, තම අසල්වැසියන්ට හා තම මිතුරන්ට සමුදීම සතුටුදායක වේ.

නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(من أراد سفرًا فليقل لمن يخلّف: أستودعكم الله الذي لا تضيع أجره دائرًا)

«කවරෙකු යම් ගමනක් අපේක්ෂා කළේ ද ඔහු සමු දෙන අයට මෙසේ පැවසිය යුතුය: "අස්තවිදිලකුමුල්ලාහු අල්ලදී ලා තුළීඋ වදාඉහුඋ" (තේරුම: මම ඔබලා දෙවියන්ට භාර දෙමි. උන්වහන්සේ සතු භාරයන් කිසිදා අහිමිවෙන්නේ නැත.)»

තම මිතුරන් අතරින් කිසිවෙකු හෝ ගමනක් යෑමට අපේක්ෂා කළ විටෙක, නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ ඔහුට සමු දෙමින් මෙසේ ප්‍රාථමික කරන්නට වූහ.

(أستودع الله دينك وأمانتك وخواتم عملك)

«"අස්තවිදිලල්ලාහ දීනක වඅමානතක වහ:වාතීමු අමලික" (තේරුම: ඔබේ දහම, ඔබේ සුරක්ෂිතභාවය හා ඔබේ ක්‍රියාවන්හි අවසානය අල්ලාහ්ට භාර කර සමුගෙන යමි.)»

මගීන් අතරින් කිසිවෙකු හෝ ඔහුට උපදෙස් දෙන මෙන් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගෙන් ඉල්ලා සිටි විට, එතුමාණෝ මෙසේ පවසා සිටියහ:

(أدرك الله التماسك، وأمره بركب، ويؤم لك الخيل حيا ما تترك)

«"සැවවදකල්ලාහුත් තක්වා, වගඟර දන්බක, වයස්සර ලකල් හ:යිර හයිසු මා කුන්න" (තේරුම: අල්ලාහ් ඔබට බියබැතිකම පිරිනමන්නවා. ඔබේ පවට සමාව දෙන්නවා. ඔබ කොතැනක සිටිය ද ඔබට යහපත ලෙහෙසි පහසු කර දෙන්නවා!)»

ගමනක් යන්නට සිතා මිනිසකු නබි (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් වෙත පැමිණ, "අහෝ අල්ලාහ්ගේ දූතයාණනි! මට උපදෙස් දෙන්නැ"යි පවසා සිටියේය. එවිට එතුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(أوصيك بتقوى الله والتكبير على كل شيء)

«අල්ලාහ්ට බිය බැතිමත් වන ලෙසත්, සෑම උස් ස්ථානයක අල්ලාහු අක්බර් යැයි තක්බිර් පවසන ලෙසත්, මම ඔබට උපදෙස් දෙමි.»»

ඔහු එතැනින් ගිය කල්හි, එතුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(الأمم الـأولاء، ونؤمهم على السلام)

«"අල්ලාහුමමස්වි ලහුල් අළර් වහවිවින් අලයිහිස් සතර" (අහෝ දෙවිදුනි, ඔහුට පොළොව පහසු කර, ගමනද පහසු කර දෙන්න.)»»

ගමනේදී ඔහු සමග ගෙජ්ජි, සංගීත භාණ්ඩ, සුනඛයින් වැනි දෑ රැගෙන නොයා යුතුය.

එය අබු හුරෙයිරා (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා වාතරා කළ හදිසයකට අනුවය.

(لا تصحب الملائكة معك إلا بما يحبونك)

«"සුනඛයෙක් හෝ සීනුවක් හෝ ඇති කණ්ඩායමක් සමග මලක්වරුන් සම්බන්ධතාවන් පවත්වන්නේ නැත."»»

යමෙකුට බිරියන් කිහිප දෙනෙකු සිටින විටෙක, ඔහුගේ එක් බිරියක් සමග ගමනක තීරන වන්නට ඔහු අපේක්ෂා කළේ නම්, එවිට කුසපත් ඇද කවර බිරියගේ කුසපත තෝරාගාගා ලබන්නේ ද ඇය ඔහු සමග පිටත්ව යයි.

එය ආඉෂා (රළියල්ලාහු අන්භා) තුමියගේ හදිසයකට අනුවය:

كان رسول الله صلى الله عليه وسلم إذا أراد سفرًا قرأ بيمين نساءه
(نساءه بخ جرح لعمركم جرح لايتيألف
(අල්ලාහ්ගේ දුතයාණන් (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) යම් ගමනක් යන්නට අපේක්ෂා කළ විට, තම බිරියන් අතර කුසපත් අදියි. ඔවුන් අතර කවර බිරියගේ කොටස තෝරා ගනු ලබන්නේ ද ඇය සමග එතුමාණන් පිටත්ව යයි.)

පහසුකමක් ඇත්නම් බ්‍රහස්පතින්දා දහවල් ආරම්භයේ ගමන සඳහා පිටත්ව යෑම සතුටු දායකය.

නබි (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ එසේ සිදු කර ඇත්තාහ. කෑබි ඉබ්නු මාලික් (රළියල්ලාහු අන්භු) තුමා මෙසේ පවසයි:

لما كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يخرجه إذا خرج في سفره
(يوم الخميس
අල්ලාහ්ගේ දුතයාණන් (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) ගමනක පිටත්ව යන්නට අදහස් කළ විට, බ්‍රහස්පතින්දා දිනයේ හැර වෙනත් දිනවල එසේ පිටත්ව යන්නේ කලාතුරකිනි.

මගී සහායකයකු සමග
ගමන් කිරීම සතුටුදායක ය.

එය නබි (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්)
තුමාණන් ක්‍රළ ප්‍රකාශයකට අනුවය.

لو يعلم الناس ما في الوحدة ما أعلم
سار ركب بليل احد

“තනිව ගමන් කිරීම ගැන
මා දන්නා දෑ මිනිසුන් දැන
ගත්තේ නම්, රාත්‍රියේ
කිසිදු මගීයකු තනිව
ගමන් කරන්නේ නැත.”

“

මගීන් ඔවුන් අතර නායකයකු පත් කර ගනියි: එය ඔවුන් සියලු දෙනා ඔහු විසින් එක් රැස් කිරීම පිණිසය.

එමෙන්ම ඔවුන් එකඟතාවට ගෙන ඒමට වඩාත් ශක්තිමත් වන අතර ඔවුන්ගේ අරමුණු ළඟා කිරීමට බලවත් වනු ඇත. අල්ලාහ්ගේ දූතයාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

(إِذَا جَاءَتْكُمْ آيَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّبِعُوا بِحُزْنٍ)

“යම් ගමනක තිදෙනෙකු පිටත්ව ගිය විට, ඔවුන් අතරින් එක් අයකු නායකයකු බවට ඔවුහු පත් කර ගත යුතුය.”

”

අල්ලාහ් නියම කළ අවනත වීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් ඔහු තහනම් කළ දැයින් වැළකී සිටීමටත් වගබලා ගත යුතුය. එමෙන්ම උසස් සාදාචාර ගතිගුණවලින් හැසිරිය යුතුය.

උදව් උපකාර අවශ්‍ය අයට උදව් කළ යුතුය. දැනුම සොයන අය හා ඒ වෙත අවශ්‍යතාවෙන් පෙළෙන අය වෙනුවෙන් වියදම් කළ යුතුය. ඔහුගේ මුදල් සම්බන්ධයෙන් ත්‍යාගශීලී විය යුතුය. තමන්ගේ යහපත වෙනුවෙන් හා තම සහෝදරයන්ගේ යහපත මෙන්ම අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් වියදම් කළ යුතුය.

අතැම් විට අවශ්‍යතාවයක් මතු විය හැකි බැවින් හා කරුණු වෙනස් විය හැකි බැවින්,

ඔහු තම වියදමට අවශ්‍ය දෑ සහ ගමන් අවශ්‍යතා වැඩි කර ගත යුතුය.

එහි දී තම මගී මිතුරාට සතුව ගෙන දෙන පරිදි ප්‍රීතිමත් මුහුණකින් හා යහපත් මනසකින් යුතුව කටයුතු කළ යුතුය.

එවිට ඔහු ආදරවන්ත සෙනෙහෙබර කෙනකු විය හැක.

තම සහෝදරයා විසින් සිදු වන අපහාස මත හා ඔහුගේ මතයට විරුද්ධ වූ විටෙක ඒ ගැන ඉවසා දරා ගත යුතුය. වඩාත් යහපත් දැයින් ඔවුන් සමග කටයුතු කළ යුතුය.

එවිට ඔහු ඔවුන් අතර ගෞරවාන්විත අයකු වන අතර ඔවුන්ගේ සිත් තුළ ගෞරවයක් ඇති වනු ඇත.

මගීන් එක් තැනකට ගොඩ වැදුණු විටෙක, ඔවුන් එකිනෙකා කිට්ටුවෙන් එකට සිටිය යුතු ය.

සැබැවින්ම නබි (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ සගයින් එක් තැනකට ගොඩ වැදුණු විට ඔවුන් මිටියාවත් හා නිමින අතර වෙන්ව ගියහ.

එවිට (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

([من] مكرّمك فإله الشّاب والديّة إنّك من الشّيطان)
"මෙම මිටියාවත් හා මංමාවත් තුළ නුඹලා බෙදී වෙන්ව යන්නේ නම්, එය ඡෙයිතාන්ගෙන් වූවකි."

පසුව ඔවුහු එකිනෙකා අනෙකාට කිට්ටුවෙන් සම්පයෙන් සිටියහ. එය ඔවුන් අතර රෙදි කඩක් එළවේ නම් ඔවුන්ට එය ප්‍රමාණවත් වන තරමටම විය.

ගමනේ දී යම් තැනකට හෝ වෙනත් යම් නිවසකට හෝ ගොඩ වූ විටෙක නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් සහතික කළ ප්‍රාථ්‍ර්නාවන් උසුරීම සතුටුදායකය; යෝග්‍යය.

(«خذ بكلمات الله التامات من شأ ما خلق»)

"අඳුණු බිකලිමානිල්ලාහින් තාම්මානි මින් ෂරී මා කලක්" (තේරුම: අල්ලාහ්ගේ පරිපූර්ණ වදන් තුළින් ඔහු මැවූ දැනි භානියෙන් මම ආරක්ෂාව පනම්.)»

ඔහු එසේ පැවසුවහොත්, ඔහු එම නිවසින් පිටව යන තුරු ඔහුට කිසිවක් හානියක් නොකරනු ඇත.

ඔහු උස් ස්ථානවලදී 'අල්ලාහු අක්බර්' (අල්ලාහ් අති ශ්‍රේෂ්ඨයි) යැයි පැවසීම සහ පහත් ස්ථානවලට සහ නිම්නවලට බැස යන විට 'සුබ්හානල්ලාහ්' (අල්ලාහ් සුවිශුද්ධය) යැයි පැවසීම සතුටු දායකය. ජාබ්ර් (රළියල්ලාහු අන්හු) මෙසේ පැවසීය:

«අපි නගින විට (අල්ලාහු අක්බර් යැයි) තක්බ්ර් පැවසුවෙමු. තවද අපි බසින විට (සුබ්හානල්ලාහ් යැයි) තස්බිහ් පැවසුවෙමු.»

ඔවුන් තක්බ්ර් පැවසීම උස් හඩින් හඬ අවදි නොකළ යුතුය. සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ:

يا أيها الناس ارجعوا علي أنفسكم: لا تدعون أصم ولا غائبًا، إن
(«مكعبه اني صمير قريب»)

"අහෝ ජනයිනි! ඔබ (සැහැල්ලු හඩින්) මාදු ලෙස කටයුතු කරන්න. හේතුව සැබැවින්ම ඔබ ඇරයුම් කරන්නේ බිහිරෙකු හෝ පෙනී නොසිටින කෙනෙකුට නොවේ. සැබැවින්ම ඔහු ඔබ සමගම සිටී. සැබැවින්ම ඔහු සවර් ශ්‍රාවකය; ඉතා සමීපතය."

ගමන අතරවාරයේ රාත්‍රී කාලයේ විශේෂයෙන්ම එහි ආරම්භයේ ගමන් කිරීම සතුටු දායකය. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ ප්‍රකාශයක් මෙසේය:

(«عليكم بالليل: إن الرض تطبُّ بالليل»)

"ඔබ රාත්‍රියේ ගමන් කරන්න. සැබැවින්ම රාත්‍රියේදී පෘථිවිය නම්‍යශීලී වේ."

● ගමනේ දී අධික ලෙස ප්‍රාර්ථනාවන්හි නිරත වීම සතුටුදායකය.

එය (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ ප්‍රකාශයක් අනුවය.

﴿ثلاث دعوات مستجابات لا شك فيهن: دعوة المظلوم، ودعوة المسافر، ودعوة الوالد على ولده﴾

නිදෙනෙකුගේ ප්‍රාර්ථනාවන් කිසිදු සැකයකින් තොරව පිළිගනු ලබති. අසාධාරණයට ලක් වූ තැනැත්තාගේ ප්‍රාර්ථනාව, මගියාගේ ප්‍රාර්ථනාව හා පියකු තම පුතු වෙනුවෙන් කරන ප්‍රාර්ථනාවයි.﴾

දෙවැන්න: ගමනේ දී පිරිසිදුකම

මගියා තම පිරිසිදුකම ගැන සැලකිලිමත් විය යුතුය.

සුළු කිල්ලට හසු වූ විට වුළු කර ගත යුතු අතර, මහා කිල්ලට හසු වූ විට ස්නානය කර ගත යුතුය.

ඔහුට ජලය නොලැබුණේ නම්

හෝ ඔහුගේ කෑමට හා බීමට අවශ්‍ය සුළු ජල ප්‍රමාණයක් පමණක් ඇත්නම් හෝ ඔහු තයම්මුම් කර ගනී.

තම අත් දෙක පොළොවට ගසා ඒ දෙකින් තම මුහුණ හා අත් දෙක පිසදා ගැනීමය.

තයම්මුම් කිරීමේ ක්‍රමය:

තයම්මුම් තුළින් පිරිසිදු වීම තාවකාලික පිරිසිදු වීමකි.

ජලය ලැබුණු විටෙක, එය අවලංගු වේ. එවිට ඔහු ජලය භාවිතා කළ යුතුය. (අඹු සැමි ඇසුර වැනි) මහා කිල්ල හේතුවෙන් ඔහු තයම්මුම් කළ විටෙක, පසුව ජලය ලැබුණේ නම්

ඒ සඳහා ස්නානය කර ගැනීම අනිවාර්ය වේ.

එමෙන්ම මලපහ කිරීම හේතුවෙන් ඔහු තයම්මුම් කළ විටෙක පසුව ඔහු ජලය ලැබුවේ නම්, එයින් වුවද ගැනීම අනිවාර්ය වේ. හදිසයක මෙසේ සඳහන් වෙයි.

«الصعيد الطيب وضوء المسلم وإن لم يجد الماء عشر سنين فإذا وجد الماء فليتق الله وليمسه بمشئ»

“වසර දහයකට ජලය නොලැබුණ ද, පිරිසිදු පස මුස්ලිම්වරයෙකුගේ වුව ද ධෝවණය (ට විකල්පයක්) වේ. නමුත් ජලය ලැබුණු විටක ඔහු අල්ලාහ්ට බියවෙත්වා! ඔහු තම ශරීරය එයින් (ජලයෙන්) තෙමාගත්වා!”

මේස් සපත්තු මත මස්හි කිරීම අල්-කුආර්නය, සුන්නාව හා අහ්ලස් සුන්නාවරුන්ගේ එකඟතාව අනුව ආගමානුගත කරන ලද්දකි.

මේස් සපත්තු මත හා එහි අතරයෙන් පවතින දෑ මත මස්හි කිරීම සඳහා ඇතැම් කොන්දේසි ඇත:

සපත්තු හා මේස් දෙක අනු මත වලංගු පිරිසිදු දෙකක් විය යුතුය.

ඒ දෙක පිරිසිදු තත්ත්වයේ පැළඳ තිබිය යුතුය.

(වුවද වෙනි) අනිවාර්ය ස්ථානය ආවරණය කරන දෙකක් විය යුතුය.

මස්ථ හෙවත් පිරිමැදීම සිදු විය යුත්තේ සුළු කිලිලක අවස්ථාවකය. ලිංගිකත්වය මත ස්නානය අනිවාර්ය වූ අවස්ථාවක හෝ ස්නානය අනිවාර්ය කරන වෙනත් අවස්ථාවක හෝ එසේ පිරිමැදීම වලංගු වන්නේ නැත.

ආගමානුගත කළ නියමිත කාලය තුළ පමණක් මස්ථ සිදු විය යුතුය. එනම් පදිංචිකරුවකුට දහවලක් හා රාත්‍රියකි. (දිනයකි.) මගියාට දහවල් තුනක් හා ඊට අදාළ රාත්‍රී තුනයි. (දින තුනකි.) නිවැරදි ලෙස මෙම කාලය ආරම්භ වනුයේ කිලිලට හසුවීමෙන් පසු පළමු වතාවට මස්ථ කිරීමට ආරම්භ කළ අවස්ථාවේ සිටය.

පසුව පදිංචිකරුට අනුව එතැන් සිට පැය විසිහතරක කාලයක් වලංගු වන අතර ඉන් පසු කාලය අවසන් වනු ඇත. එමෙන්ම මගියාට අනුව පැය හත්තු දෙකක කාලයක් වලංගු වන අතර ඉන් පසු කාලය අවසන් වනු ඇත.

පහත සඳහන් කරුණු තුනෙන් එකක් සිදු වීමෙන් මස්ඟ් කිරීමේ අවකාශය අවලංගු වී යනු ඇත.

අමු සෑම් ලිංගික ඇසුර වැනි ස්නානය කිරීම අනිවාර්ය කරන යමක් සිදු වූ විටෙක, මස්ඟ් කිරීම අවලංගු වී යනු ඇත. එවිට ස්නානය කිරීම අනිවාර්ය වේ.

ඒ දෙක මත මස්ඟ් කිරීමෙන් පසු ඒ දෙක ගලවා දැමූ විටෙක,

ඡරියා විසින් සලකා බලන ලද කාල සීමාව කල් ඉකුත් වී ඇත්නම්, මස්ඟ් කිරීම අවලංගු වේ.

* * *

තුන්වැන්න: ගමනේ දී සලාතය කෙටි
කිරීමේ තීරණ

■ ගමනේදී සලාත් කෙටි
කිරීම එය පුනර්ව ඉටු
කිරීමට වඩා උතුම් ය.

නමුත් මගියා රකආත් හතරේ
සලාතය හතරක් ලෙසම පුනර්වත්
කළේ නම්, ඔහුගේ සලාතය නිවැරදි
වන නමුත් ඔහු උතුම් දේට පටහැනිව
ක්‍රියා කර ඇත.

■ මගියා තම ගමේ හෝ
නගරයේ සියලුම
නිවෙස් හැර දමා
බැහැර වූ විටෙක
සලාතය කෙටි කරයි.

මෙය විද්වතුන්ගේ බහුතර මතය වේ.

සලාතයේ වේලාව පිවිසීමෙන් පසුව
ගමන් කළ විටෙක, ඔහුට එය
කෙටි කළ හැක.

හේතුව ඔහු අදාළ වේලාව බැහැර වීමට පෙර
ගමන් කර ඇති බැවිනි.

ලු හ ර්
හා අසර්
අතරත්

මග්රේබ් හා
ඉෂා අතරත්

ඒකාබද්ධ කිරීම වනාහි,

එය මගියාට අවශ්‍ය අවස්ථාවක ඔහු සතු සුන්නා
පිළිවෙතකි. ඔහු ගමන ආරම්භ කර එහි දිගටම
නිරත වන විට (පසු සලාතය) පෙරට ගෙනැවිත්
හෝ (පෙර සලාතය) පසුවට ගෙන යමින් හෝ
තමන්ට වඩාත් පහසු ක්‍රමයක් පිළිපදිමින් ක්‍රියා
කරයි.

ඒකාබද්ධ කිරීමට අවශ්‍යතාවක් මගියාට නොමැති විටෙක, ඔහු එසේ සලාතය ඒකාබද්ධ නො කරයි.

උදාහරණයක් ලෙස තමන් එක් තැනකට ගොඩ වැදී දෙවන සලාතයේ වේලාව ප්‍රවේශ වීමෙන් පසුව මිස ඔහු ගමන් කිරීමට අපේක්ෂා නොකරන්නේ නම්, එවිට වඩාත් උචිත වනුයේ සලාතය ඒකාබද්ධ නො කිරීමය. මක්නිසාදයත් ඒ සඳහා ඔහුට අවශ්‍යතාවක් නැති බැවිනි. හජ්ජතුල් වදාහි මිනාවට ගොඩවැදුණු අවස්ථාවේ නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් එසේ සලාතය ඒකාබද්ධ නොකළේ ඒ සඳහා අවශ්‍යතාවක් ඇති නොවූ බැවිනි.

අතිරේක සලාත් වනාහි,

පදිංචිකරුවා අතිරේක සලාත් ඉටු කරන පරිදි මගියා ද අතිරේක සලාත් ඉටු කරයි. ඔහු ලූහා සලාතය කියාමුල් ලෙයිල් හා අනෙකුත් සලාතයන් ද ඉටු කරයි. නමුත් ලූහර් මග්රිබ් ඉෂා සලාතයන්ට අදාළ සුන්නත් සලාතයන් හැර ඒවා ඉටු නොකිරීම සුන්නාවකි.

ගමනක දී ගුවන් යානයක හෝ මෝටර් රථයක හෝ නැවක හෝ එවැනි වෙනත් වාහනයක නැග ගමන් කරන්නා අතිරේක සලාතය ඒ මතට වී ඉටු කිරීම වලංගු වන්නේය.

නමුත් අනිවාර්ය සලාත් වනාහි, අපොහොසත් අවස්ථාවක හැර ඒ සඳහා ගොඩ බැසීම අවශ්‍ය වන්නේය.

පදිංචි කරුවාට
පිටුපසින් සිට
මගියා සලාත් ඉටු
කිරීම වලංගු ය.

මගියා ඉමාම්ගේ සලාතය අනුගමනය කරමින් සලාතය ඉටු කරයි. එය සම්පූර්ණ සලාතය හෝ එක් රකාතයක් හෝ ඊට අඩු ප්‍රමාණයක් හෝ ලැබුණත් එලෙසම ය. එය කෙතරම්ද යත්, සලාම් පැවසීමට පෙර අවසන් අත්තහයියාත් හිඹු සමග ප්‍රවේශ වුවද ඔහු එය සම්පූර්ණ කරයි. විද්වතුන්ගේ ප්‍රකාශ අතරින් වඩාත් නිවැරදි ප්‍රකාශය එයයි.

සිව්වැන්න: හජ්, උම්රා හෝ වෙනත් ගමනකින් නැවත හැරී එන විට පිළිපැදිය යුතු ආචාර විධි

නැවත හැරී එනවිට ප්‍රමාදයකින් තොරව ඉක්මණින්ම හැරී ආ යුතුය.

කිසිදු අවශ්‍යතාවකින් තොරව දිගු කාලයක් රැඳී නොසිටිය යුතුය. නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ පැවසූහ: (السفر قطة من العذاب، يمنعك أحد طلعها وشربها، لا تأكلها ولا تشربها، فإذا مضى أحدكم منكم فلْيُجَلِّدْهُ بِاللَّيْلِ)

"ගමන යනු වේදනාවෙන් කොටසකි. ඔබ අතරින් කිසිවෙකු හෝ වේවා ඔහු ඔහුගේ ආහාරය, ඔහුගේ පානය හා ඔහුගේ නින්දා වළක්වා ගනී. ඔබ අතරින් කිසිවෙකුගේ අවශ්‍යතාව හමාර වූ විටෙක, ඔහුගේ පවුල වෙත යාමට ඉක්මන් විය යුතුය."

ඔහු ඔහුගේ ගමට නැවත හැරී යාමට සිතූ විටෙක, ගමනේ දී පැවසිය යුතු ප්‍රාථමික වාහනය මත ගමන් කරන විට උසුරයි.

ඊට අමතරව:

(يُؤْتِي النَّبِيَّ الْوَجْدَ يُؤْتِي الْوَجْدَ لِمَا يُؤْتِيهِ)

"ආයිබුන නාඉබුන ආබ්දුන ලිරබ්බිනා හාමිදුන්"

(පාපක්ෂමාව අයදීමින්, අපගේ පරමාධිපතිට නැමදුම් කරමින්, ප්‍රශංසා කරමින් නැවත හමා එන්නෙමු.)

යමෙකු තම ගම දකින විට පහත සඳහන් අයුරින් පැවසීම ඔහුට සතුටු දායක වේ.

(يَا أَيُّهَا الْمَدِينُ يَا مَدِينَةَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)

"ආයිඩුන තාගුඩුන ආබ්දුන ලිරබ්බිනා හාමීදුන්"
(පාපක්ෂමාව අයදීමින්; අපගේ පරමාධිපතිට නැමදුම් කරමින්; ප්‍රශංසා කරමින් නැවත හඹා එන්නෙමු.)

මෙසේ තම ගමට පිවිසෙන තෙක්ම නැවත නැවතත් එය පවසයි. මක්නිසාද යත් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් එසේ සිදු කර ඇති බැවිනි.

වෙන්ව සිටි කාලය දිගු කාලයක් වී තිබුණු විටෙක, තමන්ගේ පැමිණීම ගැන තම පවුලට නො දන්වා,

රාත්‍රියේ පැමිණෙන වෙලාව ඔවුනට නො දන්වා, රාත්‍රියේ එකවර පැමිණීම සුදුසු නැත. මක්නිසාදත් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් ඒ ගැන තහනම් කර ඇති බැවිනි. ජාබ්‍ර් (රළියල්ලාහු අන්හුමා) තුමා විසින් වාතරා කරන ලදී:

(يَا أَيُّهَا الْمَدِينُ يَا مَدِينَةَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَطَّرَ الْجِبْرِيلُ الْمَلَكُ الْمَلِي)

රාත්‍රී කාලයේ මිනිසෙකු තම පවුල වෙත (අනපේක්ෂිතව) පැමිණීම නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ තහනම් කළහ.

මේ සම්බන්ධයෙන් ඇති ප්‍රඥාව තවත් වාතරාවක් තුළින් මෙසේ පැහැදිලි කර ඇත.

(අවුල් වී ගිය බිරියගේ හිසකෙස් පිරා ගැනීම සඳහාත් අනෙකුත් පිරිසිදුවීම් හා සම්බන්ධ කරුණු සඳහාත්ය.)⁽⁴⁾

(4) 'අෂ්-ෂායා' යනු: තෙල් නොගා හිස නො පිරා දිගු කාලයක් ගත වූ තත්වයයි. 'ඉස්තහ්දාද්' යනු: රෝම බැම සඳහා යම් මෙවලමක් භාවිත කිරීමය. 'අල්-මුගිබා' යනු තම ස්වාමිපුරුෂයා නැති කාන්තාවය. -අත්-තහරීර් ෆි ෂහරී සහිත් මුස්ලිම් - අල්-අස්බහානි (පිටුව: 292).

තවත් වාතරාවක:

(انه) رسول الله صلى الله عليه وسلم أن يطرق الرجل أهله ليلاً يتخونهم، أو
يلتمس عثراتهم

"තම පවුලේ විශ්වාසවන්තභාවය සැක කරන සහ ඔවුන්ගේ වැරදි ගැන ඔත්තු බලන ආකාරයට (අනචේක්ෂිතව) රාත්‍රී කාලයේ පුද්ගලයකු තම පවුලට පැමිණීම අල්ලාහ්ගේ දූතයාණෝ (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තහනම් කළහ."

ගමනක නිරත වී නැවත පැමිණෙන කෙනෙකු තමන්ට අසලින් ඇති මස්ජිදය වෙත ගොස් රකආත් දෙකක් ඉටු කිරීම සතුටුදායක වේ.

මක්නිසාදයත් නබි (සල්ලේලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් එසේ සිදු කර ඇති බැවිනි.

එමෙන්ම ගමනක නිරත වී නැවත පැමිණෙන මගියා තම නිවැසි එමෙන්ම අසල්වාසී දරුවන් සමග ආදරයෙන් කටයුතු කිරීමත්, ඔවුන් ඔහුව මුණ ගැසුණු විටෙක ඔවුන් සමග දැහැමිව කටයුතු කිරීමත් සතුටු දායකය.

ඉබ්නු අබ්බාස් (රළියල්ලාහු අන්හුමා) තුමා විසින් මෙසේ වාතරා කරන ලදී: නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් මක්කාවට පැමිණි කල්හි, එතුමාණන්ව අබ්දුල් මුත්තලිබ්ගේ කුඩා දරුවන් මුණ ගැසුණු විට අත් දෙකින් එක් දරුවකු ද අනෙක් දරුවා තමන්ට පිටුපසින් ද ඔසුවා ගත්හ. අබ්දුල්ලාහ් ඉබ්නු ජෛෆ් (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා මෙසේ පැවසූහ:

නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන් ගමනක නිරත වී නැවත පැමිණි විටෙක, අපව මුණ ගැසුණහ. මා හා භසන් හෝ හුසෙයින් මුණ ගැසී එතුමාණන්ගේ අත් දෙකින් අපගෙන් කෙනෙකු ඔසවා ගත් අතර අනෙක් කෙනා පසුපසින් ඔසවා ගෙන මදීනාවට ප්‍රවේශ වන තෙක්ම රැගෙන ගියහ.

තෑගිහෝග පිරිනැමීම සතුටුදායකය. එය හදවත් සන්සුන් කර අමනාපකම් ඉවත් කරනු ඇත.

එය පිළිගැනීමත් ඒ සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් සතුටු දායකය. ආගම තහනම් කළ දෙයක් නිසාවෙන් හැර එය ආපසු හරවා දීම පිළිකුල් සහගතය. මක්නිසාද යත් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණෝ මෙසේ ප්‍රකාශ කර ඇත්තාහ.

(Iqbalat Iqbalat)

(නුඹලා එකිනෙකා අතර ත්‍යාග පිරිනමමින් නුඹලා එකිනෙකා අතර සෙනෙහස ඇති කර ගනු.)

මුස්ලිම්වරුන් අතර සෙනෙහස ඇති වීමට ත්‍යාගය හේතුවක් වේ.

මගියා තම ගමට හැරී පැමිණි විට වැළඳ ගැනීම ද සතුටු දායක වේ.

මක්නිසාදයත් නබි (සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම්) තුමාණන්ගේ සහගාමීන් ඒ ගැන පවසා ඇති බැවිනි. අනස් (රළියල්ලාහු අන්හු) තුමා මෙසේ පවසා සිටියේය:

"ඔවුහු එකිනෙකා මුණ ගැසුණු විටෙක, ඔවුන් එකිනෙකා අතට අත දුන් අතර ගමනකින් හැරී ඔවුන් පැමිණි විටෙක, ඔවුන් එකිනෙකා වැළඳ ගත්හ."

تعرف على الإسلام

بأكثر من 100 لغة

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

ترجمات متقنة للأحاديث
النبوية وشروحها بأكثر من
لغة (60)

بيان الإسلام
byenah.com

مواد منتقاة للتعريف
بالإسلام وتعليمه بأكثر
من (120) لغة

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

ترجمات متقنة لمعاني
القرآن الكريم بأكثر من
لغة (75)

موسوعات وخدمات إسلامية باللغات
s.islamenc.com

للمزيد
من المواقع الإسلامية
بلغات العالم

محتوى إسلامي
islamcontent.com

مواد إسلامية متنوعة
وشاملة بأكثر من (125)
لغة

ضيوف الرحمن
hajjumrh.com

مواد منتقاة للحجاج
والمعتمرين و الزوار
بلغات العالم

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

ضيوف الرحمن
hajjumrh.com

